

Leto X. • Št. 3. • Avgust 2004

Per 1015/2004

10026311,3

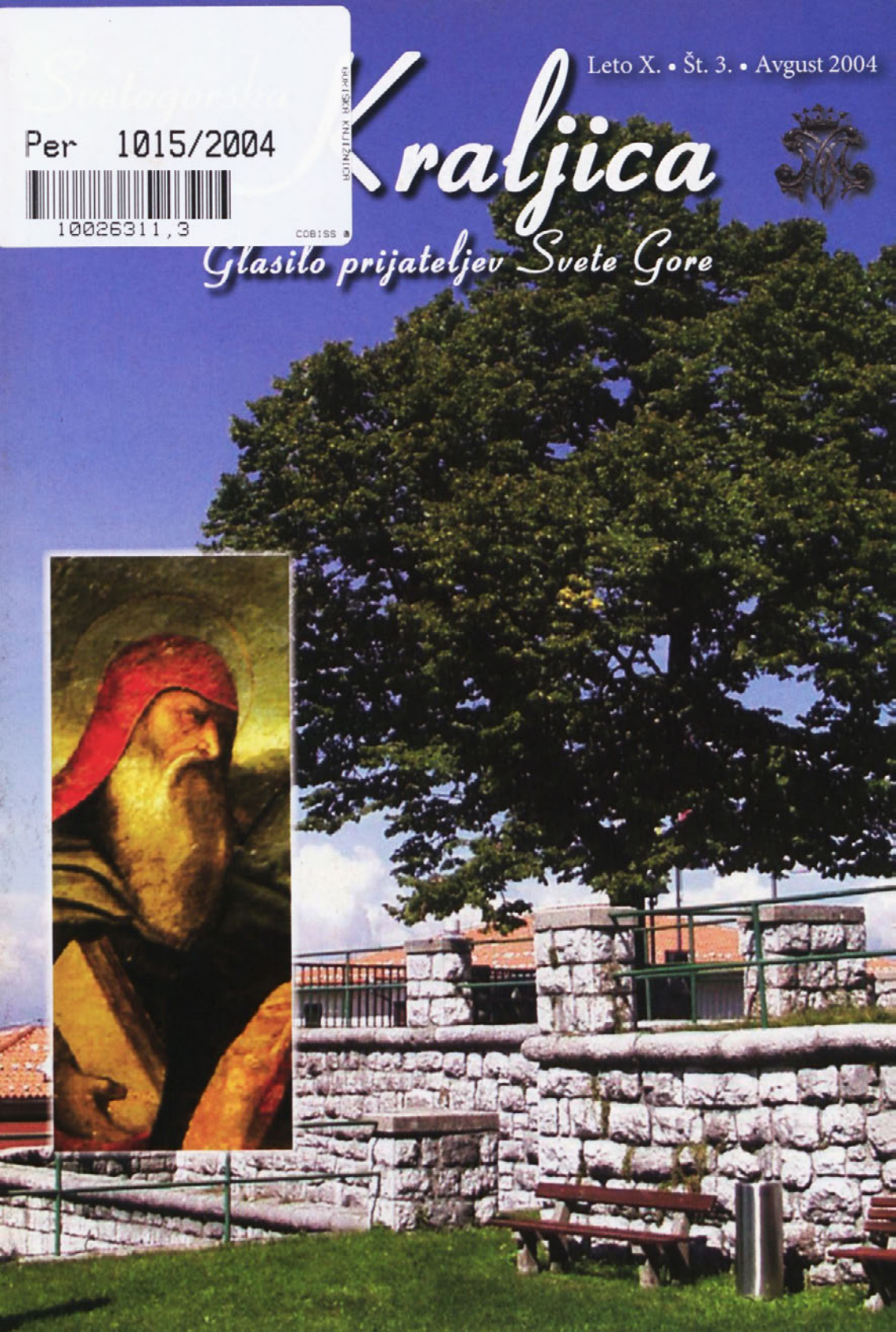
COB1SS

UDINZENA KULTURA

Kraljica

Glasilo prijateljev Svete Gore

Posvetilna molitev božji materi Mariji

Presveta Devica Marija!

Ti si Jezusova mati:

*ti si ga pod srcem nosila, ga rodila
in z njim pod križem trpela.*

Ti si tudi naša mati:

*tvoja materinska roka nas je varovala
skozi zgodovino.*

*Tebi izročamo sebe,
da bi v molitvi in pokori spreminjali
svoja srca.*

*Tebi izročamo naše družine,
da bi bile odprte za življenje in
bi mladim odkrivale duhovne vrednote.*

*Tebi izročamo Cerkev na Slovenskem,
da bi v zvestobi evangeliju gradila edinost.*

*Tebi izročamo slovensko domovino,
da bi napredovala v luči vere in
krščanskega izročila.*

*Tebi izročamo naše rojake po svetu,
da bi ostali zvesti Bogu in svoji domovini.
Tebi, naša Mati, se danes vsi skupaj izročimo.*

*Sprejmi nas v svoje varstvo
in nas izroči svojemu Sinu Jezusu,
našemu Odrešeniku,
ki živi in kraljuje vekomaj.*

Amen.

Pismo svetogorski Kraljici

Dovoli, naša Kraljica, da Ti ob slovesu napišem pismo. Vem, da je moja roka neokretna in moje besede slabotne. Vendar se je moje srce veselilo vsega lepega, ki sem ga doživel tu, na Tvojem kraju.

Pred očmi imam nešteto obrazov, ki sem jih videl v letih svojega bivanja ob Tebi. Se spominjate? Včasih ste prišli od daleč, včasih z utrujenimi nogami, velikokrat pa ste se pripeljali z vozilom. Pa vedno z enim namenom: poglobiti svoje duhovno življenje ob pomoči naše Matere.

In koliko lepega so naredile vaše roke: toliko krasnih rož je bilo postavljenih iz čiste ljubezni. Dobre roke čistijo Tvojo hišo. Ne smem pozabiti tistih, ki so izvajljali prekrasne zvoke iz Tvojih orgel, in kolikokrat so zapela vaša srca v božjo slavo. Poslušaj, prežlahtna Gospa, toliko lepih pesmi, Tebi na čast zloženih. Veliki mojstri besede in srca, od Boga in Tebe navdihnjenih, so nam jih dali. Tvojo lepoto in dobroto, Tvoje sladkosti in bridkosti, Tvojo čast in hvalo opevajo globoko, prisrčno in pobožno.

Zares, v letih svojega bivanja na Sveti Gori sem slišal mnogo pesmi, ki so Ti jih peli Tvoj romarji. In vse te lepe pesmi so vzbudile v vas, bratje in sestre, željo po še lepših. In vse najlepše pesmi romarjev se mi zdijo premalo lepe, srce se ne odpočije v njih, želi si pesmi in petja, kakršnega ne premore dolina solza.

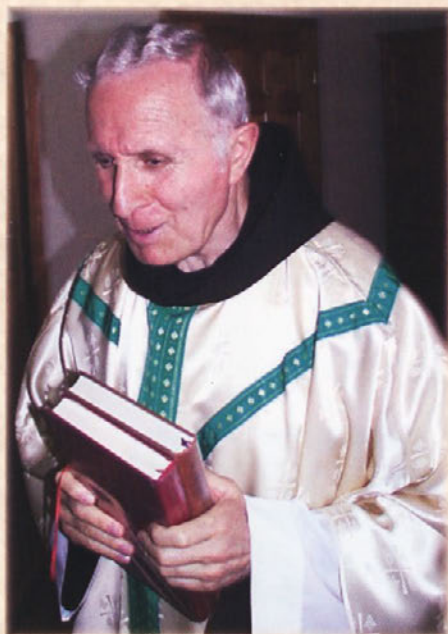

Foto: br. Miran

Kraljica Svete Gore, poglej, koliko darežljivih rok je lepšalo Tvoje svetišče, popravljalo dotrajano. In kapelica Treh modrih, Marija, prva pozdravlja tiste, ki hite k Tebi. Koliko sveč je bilo prižganih Tebi v čast v kapelici v atriju. In Marijanski muzej razodeva globoko pobožnost naših prednikov do tebe, Gospa.

Naj končam pismo s tole prošnjo, o Mati in Kraljica: Daj, da naša ljubezen do Tebe nikdar ne ugasne, daj, da bo vsak dan svetlejši. Naj se zopet in zopet vnema ob Tvoji podobi tu, na Sklancici. Bodi življenje našega življenja, da bomo mislili in delali, se veselili in trpeli s Teboj, zate in za Tvojega Sina, ki ga nosiš v svojih rokah. Da bomo s Teboj in po Tebi naredili nekaj lepega zanj. In ko bo prišel naš čas, moj in vseh, ne pozabi nobenega izmed nas!

Prikliči nas, o Mati, k Bogu in nas pospremi v lepa nebesa. Tam Te bomo videli, tam Ti bomo prepevali najlepše pesmi vekomaj!

p. Pashal Gorjup, ofm

Marija vodi k Jezusu

Nadaljujemo s premišljevanjem ob sliki milostne podobe Svetogorske Matere Božje, ki jo gledamo na velikem oltarju.

Izaija

Na Marijini desnici prerok Izaija drži v roki knjigo s svojimi prerokbami o Zveličarju sveta in o njegovi deviški materi. Njegov pogled je obrnjen k Jezusu in Mariji, a je odsoten, odmaknjen, kot da bi ju gledal s težavo iz velike daljave. Živel je namreč sedemsto let pred Kristusom in tedaj napovedal in napisal: »Devica bo spočela in rodila sina, ki se bo imenoval Emanuel, to pomeni: Bog z nami« (Mt 2,23). Zveličarja nam predstavlja ob njegovem rojstvu: »Dete nam je rojeno, sin nam je dan, oblast je na njegovih ramah in imenuje se: Čudoviti svetovalec, močni Bog, Oče na veke, knez miru« (Iz 9,5). V duhu je prerok gledal, kako bo Jezus trpel: »Svoj hrbet sem nудil njim, ki so me bili, svoje lice njim,

ki so mi pulili brado, svojega obličja nisem skril sramotenuju in pljunkom« (Iz 50,6). Jezusa imenuje moža bolečin, ki se je uklonil mučenju in ni odprl svojih ust, kakor jagnje, ki ga peljejo v zakol (prim. Iz 53,1-9). Zaradi časovne odmaknjenosti prerok na sliki Jezusa ne doseže z očmi, toda doseže ga s svojim duhovnim pogledom tako, da ga sv. Hieronim imenuje evangelista stare zaveze. Da je Jezus božji Sin in naš Odrešenik, da Jezus pričuje o Bogu in o njegovih velikih delih, kažejo trije stegnjeni prsti desnice. Prerok Izaija je na Marijini desnici, torej na bolj častnem mestu kakor pa Janez Krstnik, o katerem je sicer Jezus rekel: »Med rojenimi od žena ni večjega od

Janeza Krstnika« (Mt 11,11). Izaija je namreč prerokoval o Jezusu, o Mariji in o Janezu Krstniku.

Ker ljudi ni nihče poučil o preroku Izaiju na svetogorski sliki, so dolgo časa skleпали, da je na Marijini desnici naslikan njen oče sv. Joahim, in pozneje, da je naslikan sveti cerkveni učitelj in prevajalec Svetega pisma Hieronim.

Duhovnik Ivan Kenda je spisal in leta 1940 v Trstu izdal knjižico v slovenščini in italijanščini Podoba Matere božje na Sveti Gori pri Gorici. Slovensko izdajo so mu fašisti že v tiskarni zaplenili in knjižice so se izgubile. Drugo slovensko izdajo te knjižice je oskrbela leta 1956 Goriška Mohorjeva družba. V knjižici Ivan Kenda razlaga, da je na svetogorski podobi na Marijini desnici naslikan prerok Izaija. To omenjam zaradi tega, ker je še pred kratkim nekdo v pomembni knjigi objavil, da sta na svetogorski podobi ob Mariji naslikana Janez Krstnik in sv. Hieronim (prim. G. Cuscito v Storia delle Chiese in Italia, str. 1221. Delo je izhajalo v prilogi revije Jesus 1985-87). Vsaj mi moramo svetogorsko podobo dobro poznati. Vidimo tudi, da jo je treba ljudem še vedno razlagati.

Za svetogorsko cerkev, to Marijino hišo, je patriarhova podoba silno pomenljiva zaradi velike slave in zaradi treh pregnanstev v dolgih letih njene zgodovine. Priljubila se je mnogim zaradi Svete Gore, kjer nas spominja na Jezusovo milost. Če to svetogorsko podobo bolj natančno opazujemo, se nam bo priljubila tudi zaradi odrešujoče božje bližine, v katero nas vodi.

br. Pavel Krajnik, ofm

(Po knjigi »Marijina hiša«)

Zahvale, prošnje, darovi ...

Ob poroki Erik Zorn – Martina Fonda namenim za srečo v tem zakonu dar za Svetogorsko Kraljico,

€ 100, N.N., Trst.

V čast Svetogorski Kraljici dar SIT 20.000, N.N.

Dar za cerkev SIT 5.000, J.J., Vogrsko.

Prispevek za spomenik sv. Frančiška na Frančiškovem hribu pri Sveti Gori SIT 250.000, S.Ž., Gradišče, Ajdovščina.

Prosim, da mi pomagaš, da naredim izpit in da najdem samo sebe. Prosim, pomagaj mi, da bomo srečni kot družina in da bi mož uredil svojo enoto. Pomagaj mi, da bi se stvari v službi uredile. Prosim te! Anoča. 28.6.2004.

Cara Madonna! Fa che mia mamma abbia un'altro figlio! Emanuele.

Prosim, Marija, daj mi zdravja! Hvala ti za vse uslišane prošnje! V tvoje roke izročam svoje drage, vrni mi Staneta, da bova prijatelja! Usliši naše prošnje!

Marija, hvala za milosti naši družini!

Hvala za zdravje in uspeh v šoli! Žan.

Na Sveti Gori je bilo v nedeljo, 23. maja 2004, tako imenovano "Srečanje obeh Goric", medškofijsko romanje vernikov iz Koprške škofije in Goriške nadškofije. Vodila sta ga goriški nadškof Dino De Antoni in koprski škof Metod Pirih. Bogoslužje je bilo v slovenskem, italijanskem in furlanskem jeziku. Pri Mariji so se zbrali zato, da bi prosili Gospoda, naj "utrdi in potrdi to, kar so že dosegli ter podari novo srce in novega duha, da bodo znali graditi nove poti miru in sloge". Geslo romanja pa je bilo: Marija, naše upanje.

17. romanje obeh Goric

Marija, naše upanje

Pozdrav v sveto mašo je imel goriški nadškof; prvi del pozdrava je prebral v slovenskem, drugi del pa v italijanskem jeziku:

Gospod škof, bratje in sestre, fratelli e sorelle! "Letos se vračamo na to Sveto Goro manj zaskrbljeni in z globljimi čustvi hvaležnosti kot sicer. Vrnitev na to goro, na katero so se naši predniki tolikokrat povzpeli polni upanja in zaupanja, zadobiva

Goriški nadškof Dino de Antoni

letos poseben pomen. Posebej se želimo zahvaliti za darove, ki nam jih Gospod naklanja; zahvaliti se za besedo in zakramente, s katerimi nas podpira; za Previdnost, s katero nam pripravlja boljše dni in daje rasti med narodi in državami novo bratstvo; v njih potrjuje voljo, da bi ob vsej raznolikosti složno živeli v prenovljeni Evropi." Potem je nadaljeval v italijanskem jeziku: "Rušijo se zidovi starih nasprotij in nerazumevanj; pripravlja se drugačna prihodnost, v kateri bo vsakdo

ob lastni istovetnosti začutil, da je del celine in zato poklican, da skupaj z vsemi udejanja načrt miru in napredka, spre-

jetja in sodelovanja, edinosti in varnosti. Le Božja dobrota in previdnost, ki so jo podpirale daljnosežne intuicije in dobra volja tolikih ljudi, je zmogla izpeljati takšen načrt, še preden so se konkretno lotiti gradnje struktur. Za vse se želimo danes Gospodu Bogu posebej zahvaliti, zlasti, da nas je po Marijini priprošnji naučil slediti Sinu na tej poti.

Tu smo, da prosimo Gospoda, naj utrdi in potrdi to, kar smo dosegli ter podari vsem novo srce in novega duha, da bomo znali graditi nove poti miru in sloge.”

Po evangeliju sta romarje nagovorila oba škofa.

Goriški nadškof De Antoni je govoril o tem, kakšno pričevanje moremo dati mi kristjani danes. Poudaril je, da je ob skupni molitvi, poslušanju in praznovanju potrebno še pričevanje pristnega dialoga, po katerem vsakdo razume drugega ali druge v njihovem življenju in posebnosti. Graditev Evrope se ne sme omejiti samo na odstranjevanje nekaterih carinskih zapor; kristjani moramo postati prostor, kjer se prakticira in izkuša evropskost, ki jo želita obe strani, ki pa se srečuje z objektivnimi težavami integriranja ljudi drugih etnij, kultur in jezikov. Kot kristjani se moramo zavzemati za uresničevanje edinosti v različnosti. Prav to je naš prispevek pri gradnji Evrope. In to kljub vsem napakam in nasprotjem, v katerih smo kristjani živeli to načelo, posebej še v zadnjih desetletjih prejšnjega stoletja. Prav krščanska izkušnja bo spodbujala svobodno in urejeno sožitje med sosednjimi narodi, onkraj vseh razlik in zgodovinskih napetosti, do katerih je prišlo na našem teritoriju. Če do tega ne

Vrnitev na to goro, na katero so se naši predniki tolikokrat povzpeli polni upanja in zaupanja, zadbiva letos poseben pomen

bo prišlo, naše krščanstvo ne bo ničesar prispevalo k edinosti Evrope, je zatrdil goriški nadškof.

Tako sožitje se gradi tudi s srečanji, kot je bilo včerajšnje, ker vedno znova vabi k slogi in miru, pa tudi z zastojno odprtostjo njihovih krščanskih skupnosti za potrebe tistih, ki pridejo k njim, ker s tem premagujejo togo zaprtost sebičnosti. Prepričani moramo biti - je še rekel nadškof, da bomo s takimi dejanji, ki vključujejo vest in skupnost, imeli moč pričevalcev, ki govorijo besede evangeljske ljubezni in miru. Krščanski pričeval-

lec je nekdo, ki se razdaja sam, ki drugega zastojno ljubi, ki ničesar od njega ne pričakuje in se ne zmeni za prejete žalitve. Kot kristjani hočemo biti ljudje dialoga in ljudje upanja. To pa zahteva,

da se izpostavimo. Ali ni prav to tisto, zaradi česar hočemo biti kristjani? - je vprašal nadškof ob koncu in zaželel, naj

nam pri tem plemenitem poslanstvu pomaga Žena dialoga, Marija.

Koprski škof Pirih pa je v svojem nagovoru Marijo prikazal kot tisto, ki je bila v prvi Cerкви Žena upanja; v zbegane Jezusove

Koprski škof Metod Pirih

učence je mogla viliti mir, ki izhaja iz trdne zakoreninjenosti v Boga. Kot zvesta Jezusova učenka, ki je hranila "njegove besede v svojem srcu", jim je mogla pokazati, kako prav Božje besede dajejo gotovost in trdnost.

Svojo misel je potem povezal na vstop Slovenije v Evropsko zvezo in ob tem naglasil, da je Evropa takšna, kot pač je. Vendar bi bili slepi, če ne bi priznali, da je Evropa tudi Marijina, ker ni na nobeni drugi celini toliko krajev posvečenih Mariji, kakor prav v Evropi. Med njimi so Sveto Goro že pred prvo svetovno vojno označili kot ideal in biser vseh romarskih krajev nekdanjega avstroogrskega cesarstva, ker je bila na slovenski zemlji, a odprta romarjem različnih narodnosti. Narodi Evrope tako ali drugače kličemo Marijo za svojo Kraljico. Če imamo isto Kraljico, smo že zedinjeni. Zadostuje, da drug drugega gledamo z Marijinimi očmi, da drug v drugem spoznamo Božje in Marijine otroke. Marija je Mati upanja in mati zedinjene Evrope, je naglasil škof Pirih.

Po obhajilu je bila posebna "Molitev k Mariji, Materi upanja" - en del v slovenskem in en del v italijanskem jeziku, en del pa so jo ljudje molili skupaj, vsak v svojem jeziku.

Romarji v svetogorski baziliki

MARIJA, MATI UPANJA, hodi z nami!

Uči nas oznanjati živega Boga; pomagaj nam oznanjati Jezusa, edinega Rešitelja; naj radi pomagamo svojim bližnjim, sprejemamo ljudi v stiski. Naj bomo pravični. Naj postanemo vneti graditelji pravičnega sveta.

Prosi za nas, ki v zgodovini živimo in delujemo, prepričani, da se bo Očetov načrt uresničil.

Jutranja zarja novega sveta, pokaži se tudi kot mati upanja in nas varuj!

Varuj Cerkev v Evropi, naj bo odprta za evangelij, naj bo kraj prave skupnosti.

Naj živi svoje poslanstvo, naj oznanja evangelij upanja in ga proslavlja za mir in veselje vseh.

Kraljica miru, varuj ljudi tretjega tisočletja. Varuj vse kristjane.

Evropa je takšna, kakršna pač je. Vendar bi bili slepi, če ne bi priznali, da je Evropa tudi Marijina. Gotovo ni na nobeni drugi celini toliko krajev posvečenih Materi Božji, kakor prav v Evropi.

Med njimi ima Sveta Gora posebno mesto, saj so jo pred prvo svetovno vojno označili kot ideal in biser vseh romarskih krajev.

Z zaupanjem naj gredo naprej po poti edinosti kot kvas sloge vse celine.

Varuj mladino, upanje prihodnosti: velikodušno naj mladi odgovorijo Jezusovemu klicu. Varuj vse, ki so odgovorni za ljudstvo: naj se zavzemajo za gradnjo skupne hiše, v kateri bodo spoštovali dostojanstvo in pravice vsakega človeka.

Marija, podari nam Jezusa! Naj mu sledimo in ga ljubimo!

On je upanje Cerkve, Evrope in človeštva. Živi pri nas, med nami, v svoji Cerkvi. S Teboj govorimo: "Pridi, Gospod Jezus!" Naj se upanje na veličastvo od njega prelije v naša srca ter obrodi sadove pravičnosti in miru!"

Po maši je bila še kratka molitev pred spomenikom sloge in miru (Concordia et Pax), ki je postavljen ob levi strani bazilike. Molila sta jo oba škofa in po en predstavnik slovenske in italijanske narodnosti.

Concordia et Pax

“Gospod, Ti neprestano kličeš ljudi, da se prenavljajo v Duhu in izkazuješ svojo vsemogočnost predvsem z milostjo prizanašanja in odpuščenja. Velikokrat so ljudje prelomili zavezo s Teboj. Ali Ti

jih nisi zapustil, marveč si jih pritegnil k sebi po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, na-

šem Odrešeniku, z novo vezjo, ki se ne da pretrgati. Tudi nam nudiš čas sprave in miru, da bi se mogli popolnoma zaupati tvojemu usmiljenju in ponovno izslediti pot, ki nas vodi k Tebi. Daj, da bomo - odprti delovanju Božjega Duha - zaživel v Kristusu novo življenje s služenjem bratom v večno slavo Tvojega imena.

Za naši mesti in za vse skupnosti, ki živijo na tem koščku zemlje pod varstvom Svetogorske Kraljice: naj medsebojno spoznanje in dialog postaneta izraz pričevanja evangelija ljubezni.

Za padle nasprotnih vojaških taborov, za žrtve ideoloških strasti in maščevanj, za pozabljene in za vse rajne: naj jih Bog, ki je dobrota, sprejme v življenje, nam vsem pa, tudi zaradi njih žrtve, podeli milost odrešenja.

Molimo:

Bog miru, tebe ne more dojeti, kdor seje razdor; tebe ne more sprejeti, kdor ljubi nasilje: daj graditeljem miru, da bodo vztrajali v svojem sklepu. Vsem, ki nas muči sovražstvo, daj, da najdemo v tebi, ki si resnični mir, svojo tolažbo.

Molitev pred križem

Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.”

To srečanje, ki sta ga začela koprski škof Metod Pirih in tedanji goriški nadškof Bommarco, je bilo letos že sedemnajstič.

Tekst in foto:

<http://www.rkc.si/aktualno/>

Sveta Gora - izvir sožitja

Prav ob romanju goriške nadškofije in koprške škofije 23. maja letos je Frančiškova dvorana v samostanu na Sveti Gori odprla svoja vrata razstavi fotografij in delno izvirnih del Cvetka Vendramina iz Solkana.

Razstava časovno sovпада z vstopom Slovenije v Evropsko unijo in s tem odmiranju mej in pregrad med državami in narodi. Pokazati hoče, kako je sožitje, za katerega se včasih prav mučno trudimo, na Sveti Gori doma in kako umetnost - v tem primeru umetnost Cvetka Vendramina - služi tem vzvišenim namenom.

Cvetko Vendramin je v razstavo posrečeno vtikal misel dunajskega duhovnika Hoppeja iz leta 1913: »Sveta Gora je najidealnejša vseh božjih poti.

Je biser vseh romarskih ciljev.« Alfred Hoppe je prišel do te ugotovitve, potem ko je obiskal in študijsko obdelal glavne božje poti avstro-ogrškega cesarstva. Zaradi zemljepisne danosti dosega Sveta Gora svoj ideal tudi tako, da že stoletja priteguje in povezuje pripadnike različnih narodov, saj tu Marija deli milosti romarjem od vsepovsod. Že v drugi polovici 16. stoletja so se pred Turki na Sveto Goro zatekli hrvaški frančiškani iz Bosne.

Na razstavi se na svojstven način prepletata zgodovina Božje poti na Sveti Gori po Marijinem prikazanju leta 1539

in umetniško snovanje Cvetka Vendramina, ki je zelo povezano s Sveto Goro. Svojo prvo razstavo z naslovom Mozaik noš in plesov

narodov Jugoslavije je avtor imel maja 1964 v avli upravne hiše v Novi Gorici. Vsebina razstave je pritegnila pozornost tkalcev prvih povojnih medsebojnih odnosov med Novo Gorico in Gorico.

Sad tega je bila Vendraminova razstava v Gorici, obogatena z motivi noš iz Italije in Avstrije (Folclore e costumi di tre nazioni).

Kritiki so tako opisali Vendraminovo delo: »Presenetila nas je tehnika njegove slikarske izvedbe, ki je neobičajna in za nas povsem nova. V njej se namreč že znanemu načinu slikanja na steklo pridružuje tehnika aplikacije kristalov, oziroma koloriranih stekel, ki ustvarjajo barvno-dekorativne ornamente v spodnji plasti slik. V svojih storitvah je zelo posrečeno povezal umetnost z izredno obrtniško spretnostjo, ki jo zahteva tovrstno slikanje.«

S svetogorske razstave razberemo, da je Cvetko Vendramin, skupaj s sinom Julijanom, po zamisli gvardijana p. Leopolda Grčarja leta 1974 opremil samostansko kapelo, 1979 kapelo prikazanja in še kapelo nadangela Mihaela - vse na Sveti Gori. Zadnji del razstave pod naslovom *Ars sacra* prikazuje razne bogoslužne predmete, ki jih je po načrtu očeta Cvetka izdelal Julijan Vendramin.

Svetogorska Mati božja romarjem olajšuje stik z Bogom in jih tudi povezuje med seboj. To želi pokazati razstava Sveta Gora - izvir sožitja. Evropa se odpira Sveti Gori - Sveta Gora se odpira Evropi.

Naj mnogi tudi z njeno pomočjo - zato je besedilo v treh jezikih - zasledujejo in dosežejo ta cilj.

Razstava je odprta ob sobotah od 9. do 12. in od 15. do 18. ure in ob nedeljah od 8.30 do 18. ure.

V.P.

Zahvale, prošnje, darovi ...

Dragi Ivica! Nedostaješ mi! Bog i Braco, volim vas! Molim vas, budite uz mene i za jednu želju: Da bi se Dado vratio nazad u moj život. I da bude sve u redu. I nadam se, bit će. Ilean. I & B

Sehr verehrte Mutter Gottes, beschütze uns weiterhin auf unserer Fahrt durch Slowenien, Friaul u. Istrien. Beschütze auch das Land Slowenien; es möge weiterhin frei sein. Magda Naulitschek aus Germering, Bistum München, Freising!

Sveta Družina na Sveti Gori!

Po naročilu Urške Ferligojeve vas prosim, pomagajte sinu ozdraveti in da ne bi bilo potrebno operirati, da se pozdravi samo od sebe in da ne bi bilo nič hudega. Ilanu pomagaj prebroditi vsakdanje težave in naj ga pošljejo v Italijo ali v Međugorje. Zase prosim za ozdravitev prsne pikice. Pomagaj vsem mojim sorodnikom, SL. skupini iz težav. Andriola in Anita.

Hvala! 7. 6. 2004.

Manjše sestre Marije Brezmadežne

V nedeljo, 13. junija 2004, je bil na Sveti Gori velik dogodek, in sicer prihod in sprejem Manjših sester Marije Brezmadežne pri maši ob 16. uri, ki jo je daroval provincial Slovenske frančiškanske province sv. Križa, dr. p. Viktor Papež ofm. Ob tej priložnosti je blagoslovil njihove klavzurne prostore. Bila je tudi njihova ustanoviteljica častita mati Marija Elizabeta Patrizi in njena tajnica sv. Barbara.

Institut Manjših sester Marije Brezmadežne je bil ustanovljen 14. avgusta 1983 v Kolbejevi hiši v Rimu, kjer je sv. Maksimilijan Kolbe preživel najodločilnejša leta svoje človeške, duhovne, teološke in marijanske formacije, kjer je tudi ustanovil cerkveno gibanje Vojsko Brezmadežne.

Od ustanovitve je minilo 17 let. Njihova redovna ustanova ima danes 65 sester iz desetih narodnosti. Šest skupnosti je v ZDA, dve sta na Poljskem, ena v Turčiji in 14 v Italiji, nova pa na Sveti Gori ter na nunciatuiri v Beogradu. Trenutno delujejo v dveh domovih za ostarele, v štirih marijanskih svetiščih, petih vrtcih, dveh hišah duhovnosti, v različnih župnijah, v univerzitetnem pastoralnem centru, z Vojsko Brezmadežne v Italiji in tujini ter z mednarodno apostolsko unijo za duhovnike. Izdajajo dvomesečnik Vita Mariana in animirajo gibanje Družina Brezmadežne za laike in duhovnike, ki želijo biti na duhovnosti ustanove.

Manjše sestre Marije Brezmadežne živijo uboštvo po vzoru sv. Frančiška in sv. Klare; junaško darujejo sebe po zgledu M. Kolbeja; žrtvujejo se za ljubezen, ki služi po vzoru sv. Terezije Deteta Jezusa.

Foto: br. Marjan

Redovna skupnost

Manjše sestre Marije Brezmadežne žive v tesnem in učljivem občestvu z Marijo, ki je najpopolnejša učenka Odrešenika Jezusa Kristusa.

Redovno skupnost v Frančiškanskem samostanu na Sveti Gori sestavljajo predstojnica sv. Marija Tereza D'Orazio, Američanka, sv. Anna Violetta Ostromecka, Poljakinja in sv. Lucija Hleb, Slovenka. Sestre skrbijo za gospodinjstvo v samostanu in pomagajo pri pastoralni romarjev. Bogu in Svetogorski Kraljici hvala za sestre. Naj jih Bog blagoslavlja, ohranja in pomnoži. Vam, spoštovani prijatelji Svete Gore, pa jih priporočamo v molitvah in naklonjenost.

Sprejem Manjših sester Marije Brezmadežne pri maši ob 16. uri, ki jo je daroval provincial Slovenske frančiškanske province sv. Križa, dr. p. Viktor Papež ofm

Škofovo pismo ob prihodu sester na Sveto Goro

Spoštovani!

Iskrena hvala za sporočilo, da po nekaj letih spet pridejo na Sveto Goro sestre, to-krat Manjše sestre Marije Brezmadežne. Prav lepo jih pozdravljam in jim izrekam pristržno dobrodošlico. Tudi moja želja je, da bi se s svojim bolj skritim delom v sa-mostanu in potem z ljudmi same posve-

Foto: br. Marjan

čevale ter po Marijinem vzoru veselo in velikodušno služile Bogu in ljudem. Bog Vas živi!

Koper, 12. junija 2004

msgr. Metod Pirih, koprski škof

Kronanca

Na kronanco, 20. junija 2004, smo obhajali 465-letnico Marijinega prikazanja Uršuli Ferligoj na Sveti Gori. Častitljivo obletnico je še posebej

zaznamovala vokalno instrumentalna skupina Gloria iz Ljubljane s petjem pri sveti maši ob 16. uri in s koncertom po njej. To nikakor ni bil običajen koncert, temveč slavje Boga in Marije, kar tudi pomeni ime Gloria. Polno baziliko romarjev je petje tako prevzelo, da so ob zaključku koncerta zapeli z njimi. Glorio sestavlja pet zakonskih parov. Skupaj prepevajo že dve desetletji, kar je pravi čudež. Povezuje jih prijateljstvo, duhovna pesem, trdna vera in ljubezen do Boga in Marije, zato so tudi ostali kot skupina. Hvaležni smo jim za prelep večer.

p. Bernard Goličnik, ofm

Za lepoto in urejenost

Že več let je med Frančiškoviimi brati na Sveti Gori zorela misel za celovito ureditev zunanosti Marijinega svetišča. Delno smo z zunanjo ureditvijo pričeli že pred leti, ko smo obnovili atrij med cerkvijo in samostanom. Uredili smo dostop v cerkev za invalide, kapelo z mozaikom Svetih treh kraljev, kjer lahko verniki prižgejo svečko in v njenem siju in objemu domiselno zasajenega zelenja z mislimi poromajo k naši skupni materi. Projekt, ki se je že več časa pripravljal in ga je izdelal g. Kraiger, je bil sprejet in z delom smo pričeli v marcu letos. V skladu z zahtevami projekta smo pred

Foto: br. Marjan

cerkvijo povečali prehodne površine, ki so iz granitnih plošč. Uredili smo pot na severni strani bazilike do glavnega vhoda v baziliko s pranimi ploščami. Belino kamna poudarjajo zelenice ob poti in okrog dreves. Ob razglednih točkah in nanovo izdelanih klopih smo nasuli pesek. Obnovljeni so tudi kamniti stebri okrog bazilike, ki imajo nove kape, vmesni prostor med njimi pa krasi nova ograja. Urejena je tudi zunanja elektrifikacija, vodovodna napeljava za zalivanje

Foto: br. Marjan

in pranje ter dotrajan strelovod. Zaradi posedanja terena in zidov na južni strani smo dodatno utemeljili obzidje in izravnali zgornje robove kamnov.

Obiskovalci Svete Gore se moramo potruditi, da bomo ohranili okolico cerkve lepo in urejeno.

Vsi izvajalci, ki smo sodelovali pri tem delu, smo frančiškanom na Sveti Gori hvaležni, da so nam zaupali delo. Sodelovati z njimi nam je bilo v čast in ponos.

Franc Gregorc

Gospod Franc Gregorc je delal s svojo ekipo, novo ograjo je postavil gospod Slavko Lazar, strelovodno in električno napeljavo gospod Vlado Škarobot, kamniti tlak pa kamnoseški mojster Vojko Mužina.

Vsem se lepo zahvaljujemo in prosimo za nje Božjega blagoslova.

Frančiškanski bratje

Grgar v projekt treh svetišč

V projekt povezovalnih poti Marijinih svetišč Sveta Gora, Stara gora pri Čedadu in Marijino Celje pri Ligu je sedaj uvrščena še nekaj kilometrov dolga pot, ki zahteva približno uro hoje. Otvorili so jo v soboto, ko se je skupina pohodnikov odpravila iz Grgarja do svetogorske bazilike, potem ko so pred osrednjo grgarsko cerkvijo pripravili krajšo slovesnost. Udeležila sta se je tudi novogoriški župan Mirko Brulc in koprski škof Metod Pirih. Po besedah predsednika KS Grgar Aleksanda Miljavca, so pešpot in kolesarsko pot iz vasi (izpred groba Urške Ferligoj, ki se ji je na gori prikazala Marija) do svetogorske bazilike označili z ustreznimi smerokazi, ob baziliki, cerkvah svetega Martina in Petra v Grgarju ter ob Urškini rojstni hiši pa so postavili informativne table. Ob tej priložnosti so izdelali tudi zgibanko o Grgarju, ki je, kot je dejal Miljavec, prvi korak k turistični promociji kraja.

Ambrož Sardoč
Primorske novice, 6. april 2004

Foto: Arhiv

Na prvo soboto v juniju

Pri Mariji smo povsod doma

Mavrična romanja otrok

Mavrična romanja otrok k Mariji v največja slovenska božjepotna središča, v koprski škofiji na Sveto goro, v ljubljanski na Brezje in v mariborski na Ptujsko Goro, so tradicionalni zaključek šolskega in veroučnega leta, ki ga je že kmalu po svojem prvem izidu leta 1972 organizirala Mavrica, edina otroška katoliška revija, na pobudo njenega ustanovitelja in dolgoletnega urednika prelata Jožeta Bertonclja.

Romanja so imela v desetletjih svojega obstoja različno obliko in vsebino, zadnja leta pa posvečajo organizatorji veliko pozornosti ne le doživetemu zahvalnemu bogoslužju in modremu razmisleku na prelomnici med dvema šolskima letoma, ampak tudi prijateljskemu druženju, ustvarjalnim delavnicam, spoznavanju novega, pesmi in veselju. Mavrična romanja so vedno vrisk otroške razigranosti in hvaležnosti, da smemo biti in se veseliti v Marijinem naročju.

Vsako leto imajo ta romanja zahvale za končano učno leto in prošnje za lepe počitnice izbrano geslo, ki ga že pred romanji otroci pri verouku premišlujejo in pod katerim se potem združijo pri romarskem bogoslužju.

rkc

Diakonsko in mašniško posvečenje

Sveta Gora, 29. junija 2004

Govor msgr. Metoda Piriha

Vse tu zbrane: pomožnega škofa Jurija, duhovnike, redovnike, redovnice, kandidate za posvečenje in njihove sorodnike, vas, dragi bratje in sestre in vse, ki spremljate posvečenje s Svete Gore preko radia Ognjišče, prav prisrčno pozdravljam.

Mnogi duhovniki se danes spominjate obletnice svojega posvečenja, ko ste bili rojeni kot duhovniki. Vsem iskreno čestitam in želim, da bi z dobrimi deli vedno znova utrjevali svoj poklic in svojo izvolitev.

Kot Kristusov učenec v škofovski službi bom sedaj z Božjo močjo, ob vaši goreči molitvi, dragi bratje in sestre, ter s svobodno odločitvijo kandidatov posvetil novega diakona in novomašnike.

Staršem, sorodnikom, duhovnikom vzgojiteljem, profesorjem in vsem dobrim ljudem, ki ste jih spremljali na njihovi poti, se za vaš delež pri njihovem zorenju lepo zahvaljujem.

Diakonatska je prva stopnja, duhovništvo pa druga stopnja zakramenta svetega reda. Diakon in novomašniki bodo

Foto: Tamino Petelinšek

po posvečenju pridruženi duhovništvu škofov, posvečeni bodo za oznanjevanje evangelija, za voditelje Božjega ljudstva, za obhajanje evharistije in drugih zakramentov ter za služenje pri Gospodovi mizi in vsem potrebnim.

Vse to naj z Božjo pomočjo tako delajo, da boste vi in vsi, h katerim bodo poslani, spoznali v njih prave Kristusove učence in pričevalce. Zaradi sprejetega svetega reda se morajo še bolj kot drugi verniki odlikovati v živi veri, goreči molitvi, požrtvovalni ljubezni, pokorščini, skromnosti in čistosti.

Vsem nam je pri izvrševanju naše službe zgled Kristus sam. Kakor on tudi vi z veseljem služite Gospodu in ljudem. Biti morate vedno na dobrem glasu, polni Svetega Duha in modrosti.

Ukoreninjeni v veri in v duhovnem življenju urejeni, bodite brez madeža in brez graje pred Bogom in ljudmi. Nikar se ne pustite odvrniti od upanja, ki ga daje evangelij in ga boste vse življenje

oznanjali. Prav oznanjevanje evangelija bo ena od vaših glavnih nalog. Oznanjajte ga z lepo in kleno besedo, oznanjajte ga tako, da ga bodo ljudje razumeli in sprejeli, oznanjajte ga iz notranje prepričljivosti in z vsem svojim življenjem. Dragi posvečenci! Oznanjajte ljudem, da je vsak človek ustvarjen po Božji podobi in sličnosti. Človek, ki noče biti po Božji podobi, ne bo mogel odkriti niti svoje človeške podobe. Človek, ki gradi na določeni ideologiji in postavlja sebe na božanski Olimp, lahko seje samo sovražstvo, nerazumevanje in smrt. Vi pa bodite oznanjevalci dobrote, ljubezni, odpuščanja sprave, življenja in duhovne svobode.

V današnjem času ni lahko sprejeti Božji klic: Hodi za menoj!

Kako naj se mlad človek odpo-ve potrošništvu, spolnosti, uživanju in drugemu ugodju in sprejme pokorščino, čistost in evangeljsko uboštvo? Kako naj odgovori na Božji klic, ko ga svet z vseh

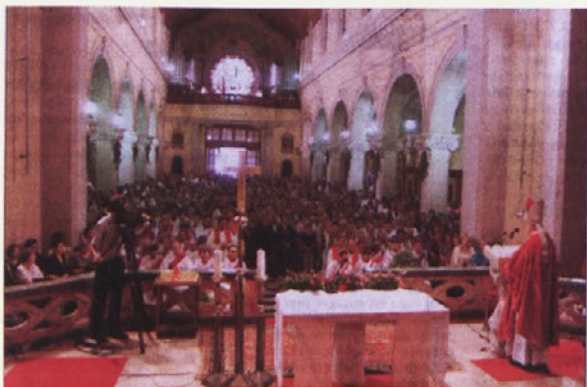
strani prepričuje o absolutni svobodi, o uspehu, o donosni službi in o karieri? Oče, Gospod nebes in zemlje, je skrivnosti Božjega kraljestva razodel malim, tistim, ki so čistega in odprtega srca. Kdor more razumeti, naj razume.

Potrebujemo močno in globoko vero, da je Gospod vedno in povsod z nami, da on zmore vse in da je njegova mogočnost preobilna.

Kdor prepozna, preveri in sprejme Božji klic: Hodi za menoj, je najsrečnejši človek na svetu.

Prosimo za novoposvečence in za vse duhovnike, da bodo srečni in vztrajni v svoji službi, prosimo za mlade in druge, da bi se velikodušno odzvali Božjemu klicu, prosimo za vse tukaj zbrane in za vse, ki preko radia Ognjišče spremljajo posvečenje, da bi vztrajno molili in naredili veliko dobrega za poklice.

Naj nas Svetogorska mati Božja spremlja na naši poti v prihodnost in pri našem poslanstvu, da se bomo mogli pogumno in z veseljem razdajati v korist Božjega kraljestva.

To pomembno evharistično daritev je zbrano spremljalo nad tri tisoč vernikov in 93 duhovnikov.

Vliturgičnem času med letom izstopa glede na mnoge teološke pomenne praznik vnebovzjetja blažene Device Marije. Gre za starodavni spomin na Gospodovo Mater, ki je znamenje in povzetek mnogih resnic vere. Dejansko se Devica v nebesa vzeta: (1) predstavlja kot »najlepši sad odrešenja«, kot najvišje pričevanje polnosti in učinkovitosti

Kristusovega odrešenjskega dela; (2) je poroštvo prihodnje deležnosti vseh članov mističnega telesa pri velikonočni slavi Vstalega; (3) je za vse ljudi »tolažba polno zagotovilo, da se bo uresničilo naše poslednje upanje. Takšno dovršeno poveljanie čaka vse tiste, ki jih je Kristus naredil za svoje brate, ko je postal deležen njih krvi in mesa« (Heb 2,14);

Vnebovzetje blažene Device Marije

(4) je eshatološka podoba tega, kar »vsa Cerkev želi in upa postati«; ((5) je zagotovilo zvestobe Gospodu in njegovi oblubi: on pripravlja velikonočno povračilo svoji ponižni Dekli zaradi njene zvestobe Božjemu načrtu, to je dokončno polnost in blaženost, povečanje brezmadežne duše in deviškega telesa, ki se v polnosti upodablja vstalemu Kristusu.

Slovenci se na ta praznik, v treh osrednjih Marijinih svetiščih, posvetimo in izročimo Mariji. Znani učitelj marijanske duhovnosti je bil sv. Ludvik Marija Grignon Montfortski, »ki je priporočal kristjanom posvetitev Kristusu po Marijinih rokah kot učinkovito sredstvo za zvesto življenje po krstnih obljubah.«

V luči Kristusove oporoke (Jn 19,25-27) je taka »posvetitev« zavestno priznanje posebnega mesta, ki ga ima Marija iz Nazareta v skrivnosti Kristusa in Cerkve, vzorčne in univerzalne vrednosti njene evangeljskega pričevanja, zaupanja v njeno priprošnje in učinkovito varstvo, bogastvo materinske vloge, ki jo opravlja kot resnična mati v redu milosti v korist vseh in vsakega izmed njenih otrok.

Zaupanje v Marijo izražajo mnoge slovenske pesmi, med njimi je še posebej zanimiva pesem o tehtanju duš ob smrti, ki je bila zapisana in zvočno posneta v Sužidu pri Kobaridu leta 1962.

Pesem pripoveduje, da je po stezici ozki kakor britev ostra, šla uboga dušica na žegnan britof iskat svoj grob. Ko ga je na-

šla, je na njem potrencala in poklicala svoje grešno truplo, naj vstane in pove, kako je služilo, da je ubogo dušo pogubilo. Telo je le molčalo. Ko je tretjič potrencala, je vstalo in začelo v dušo kamnje metat, da je pobegnila in prišla pred sodni stol. Tam sta jo čakala dva hudiča in Marija pa sv. Mihael s tehtnico. Ko se je pokazalo, da duša ni vage imela, torej je bila prelahka in bi morala biti pogubljena, se je Marija nizko priklonila, je tri solzice potočila, da je duši vago dopolnila. Duša je šla v nebesa, hudiča pa v pekel.

Posvetitev in izročitev Mariji mora biti osebna, svobodna, zrela odločitev z vidika pravilnega gledanja na delovanje milosti, ne pa zgolj sad minljivega čustva. Izražena mora biti na pravilen način, se pravi v liturgični obliki, in sicer k Očetu po Kristusu v Svetem Duhu ter s priprošnje za posredovanje Marije, ki ji popolnoma zaupamo, da bi tako ohranili zvestobo krstnim obljubam in živeli v sinovskem razmerju do nje. Direktorij za ljudske pobožnosti in bogoslužje določa, da mora biti posvetitev opravljena zunaj evharistične daritve, saj gre za pobožno opravilo, ki ga ne moremo primerjati z liturgijo.

p. Bernard Goličnik, ofm

Slika:

Annibale Carracci, Marijino vnebovzetje

Svetogorski Kraljici

Romanje k Mariji na Sveto Goro

*Zopet smo tukaj, o naša Kraljica,
prišli smo prosit za Tvojo pomoč:
solze otri nam s trpečega lica,
sled so premnogih tegob in težkoč.*

*Ti si dobrotno ob strani nam stala,
v temi trpljenja svetila si nam,
bila si zvezda na zemeljski poti,
lajšala boli pretresov in ran.*

*Prosimo še, nam ostani ob strani,
stegni nad vsakega blago roko,
telesno in dušno nam zdravje ohrani,
naj milostno spremlja nas Tvoje oko.*

*Vemo, ker mati si, rada pomagaš,
saj si neštetim nudila pomoč,
zato tako radi priromamo k Tebi,
z zahvalo se vračamo Ti 'AVE' pojoč.*

*Vse ljudstvo primorsko nam blagoslovi,
naše družine naj verno žive,
iz njih rode naj se mašniki novi:
Tvoji smo: sprejmi nas v svoje srce.*

*Hvala za vse, kar do zdaj si nam dala
za našo Primorsko, za trpeči naš rod,
v slovenskem jeziku si Urški dejala:
naj milosti prosimo in boš z nami povsod!*

Danilo Cimprič

V muzeju

Razbti kamni pričajo o časih,
ki človek zanje meni, da jih ni,
da nepreklicno so v pozabo šli
in ne dotikajo se dnevov naših.

Razbilo jih človeško je divjanje,
razrušile so vojne jih, granate,
ki izstreljene so bile na brate,
zob časa je dopolnil razdejanje.

V globini slutim tiho speče čase,
ti kamni niso le pretekli prah,
ki v dolgih letih se seseda vase,

saj moji so pradedje jih klesali,
prelili vanje so ves up in strah,
za mojo setev brazde so orali.

p. Stane Zore

Cesarjevo in božje na Sveti Gori

Zdaj je na Sveti Gori razstava o razvoju in pomenu njene božje poti. Pripravil jo je svobodni umetnik slikar Cvetko Vendramin iz Solkana. Razstava kaže, kako verski čut izraža občudovanje zemlje in neba in kako človekova misel dosega, kar ni mogoče gledati z očmi in ne tipati z rokami. Postavljena je v samostanski Frančiškovi dvorani. Frančišek kliče na Sveto Goro, ki jo je Marija izbrala za svoj dom. Marija hoče, naj bi v njenem domu vsi ljudje bili njena družina, naj bi med njimi vladal mir in naj bi vsem bilo dobro. Med razstavljenimi deli je tudi slika sv. Frančiška, delo novogoriškega slikarja Rudija Pergarja. V katastrskih mapah, starih nad 200 let, v gradivu novogoriške zemljiške knjige, pa je ohranjeno tudi ledinsko ime Frančiškov hrib (Colle San Francesco). Ta hrib je na vzhodnem vzvišenem koncu Slemenjaka. Ime Slemenjak navaja grgarska

župnijska kronika, ki tako imenuje podaljšek Svete Gore proti vzhodu. Zdaj je novogoriška Upravna enota izdala dovoljenje za postavitvev Frančiškovega spomenika na Frančiškovem svetogorskem hribu. Najlepši spomenik sv. Frančišku pa je upravljanje Svete Gore v duhu njegovega spoznanja, ki pravi: »Bratje naj si ničesar ne prilaščajo, ne hiše ne kraja ne druge reči« (2Fvod 6,2). Frančišek je vse reči imel za božjo lastnino in zato naj si ne bi njegovi bratje ničesar prilaščali. Tudi to je neki način, da bi dali Bogu, kar je božjega.

Avstrijski nadvojvoda Karel je leta 1565 prepustil Sveto Goro v oskrbo frančiškanskim beguncem iz Bosne. Prepustil jim jo je v oskrbo, ne pa v last.

Cesar Jožef II. je leta 1786 preselil frančiškane s Svete Gore v Gorico. Uklonili so se tej selitvi, da bi dali Bogu, kar je božjega. Niso mislili, da je Sveta Gora njihova.

Z odobrenjem avstrijske državne oblasti je leta 1900 goriški nadškof kardinal Jakob Missia sklenil s frančiškani pogodbo, da bodo spet oskrbovali Sveto Goro. V tej pogodbi je določeno, če bi frančiškani zapustili Sveto Goro, da bi tedaj ta spet prišla v last goriške nadškofije. V današnjih razmerah pa to pomeni, da bi prišla v last koprške škofije. Iz tega je razvidno, da so frančiškani na Sveti Gori oskrbniki, ne pa lastniki. Kot oskrbniki so v službi goriškega ljudstva in seveda njegovih zakonitih predstavnikov, oblastnikov.

O svetogorskih frančiškanih in deželnih oblastnikih govori tudi stara svetogorska listina, ki je ohranjena v Arhivu Slovenske frančiškanske province v Ljubljani in ima tam v zbirki starih svetogorskih listin številko 24. Pisana je v latinščini in sem jo v slovenščino prevedel:

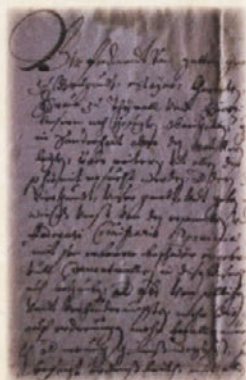
V Kristusovem imenu! Amen.

1603, v prvi indikciji, 18. marca.

Opravilo izpolnjeno v samostanu manjših bratov pri sveti Mariji na Gori nad Solkanom v navzočnosti spodaj navedenih prič. Pri opravlilu je bil presvetli gospod Herman Attems, sin presvetlega gospoda Jakoba. Z vdano pobožnostjo do svete Device je osebno in za svoje dediče izvzel in oprostil za zmeraj, dokler bodo on, presvetli gospod, in njegovi dediči lastniki nadvojvodovskega dohodkovnega urbarja, častitljivo cerkev slavne Marije na solkanski gori letnih davkov in dajatev, vpisanih v navedenem urbarju in jih v nadvojvodsko blagajno častiti upravitelji častitljive cerkve vsako leto oddajajo. Tako bo od zdaj v prihodnje veljalo, kadar bi izterjevalci davčnega urada prišli pobirati zgoraj navedene davke k tej navedeni sveti in častitljivi cerkvi, da nikoli ne smejo na noben način cerkve nadlegovati, ampak da bo vedno oproščena.

S tem pristavkom samo, da so častiti očetje gvardijani navedene častitljive cerkve za vedno dolžni in morajo, dokler bo presvetli gospod lastnik, kot je navedeno zgoraj, kakor jih isti presvetli gospod goreče prosi, darovati ali preskrbeti za darovanje vsako leto na spodaj navedene dneve pet petih maš, namreč dne 19. avgusta za dušo presvetlega gospoda Jakoba, njegovega očeta; 29. decembra za dušo presvetle gospe Katarine, njegove matere; 29. julija, na rojstni dan istega presvetlega gospoda Hermana; 18. avgusta, ker je ta dan bila rojena presvetla gosa Uršula, njegova žena, in na praznik svetega Jurija, ker sta tega dne navedena presvetla gospod in gosa Herman in Uršula sklenila sveto zakonsko zvezo in naj ta dva, dokler bosta živela, in po smrti njuni duši, pobožno priporočajo v varstvo blažene Device Marije.

Ta dar, oprostitev in denarno pomoč, kakor je zgoraj zapisano, je prečastiti Janez Baronius iz Salerna, predstavnik častitega solkanskega samostana nje, blažene Device, tukaj navzoč, v imenu častitljive cerkve zase in za svoje naslednike sprejel z obljubo in z obveznostjo maše darovati ali poskrbeti, da bodo darovane vsako leto vedno, kakor je zgoraj zapisano. Pri tem pa so navzoči presvetli gospod Herman Attems in Krist Besimpergler, povabljeni in naprošeni prič.

slika je ilustracija in ni povezana s tekstom.

V Kristusovem imenu! Amen.

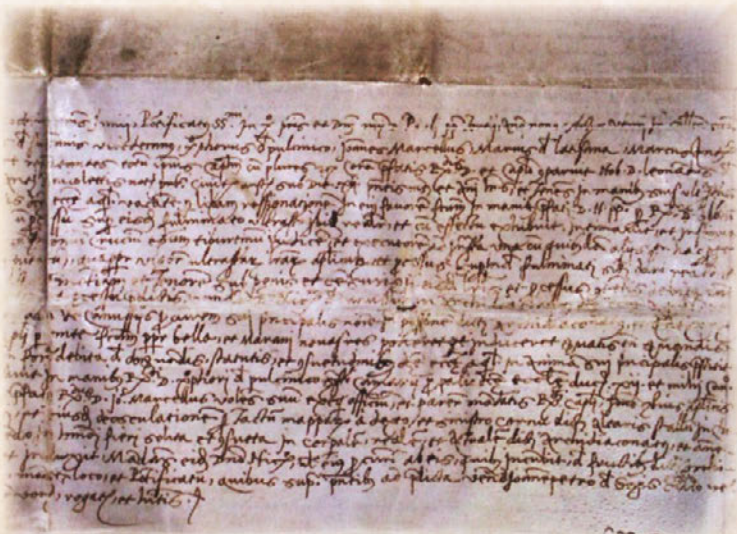
1605, v tretji indikciji, sreda, enajsti dan meseca maja. Opravilo izpolnjeno v solkanskem samostanu svete Marije na gori. Navzoči sta bili spodaj navedeni priči. Pri opravi je bil presvetli gospod svobodni baron Herman Attems, zemljiški gospod Svetega Križa, nadvojvodski svetnik in komornik i.dr., ter presvetla gospa Uršula, njegova žena, navzoča sta bila tudi gospoda Federico in Janez Jakob, sinova navedenih zakoncev.

Iz izredne pobožnosti do preblašene vedno device Marije isti gospod podari zase in za svoje sorodnike za vselej častitljivi solkanski cerkvi svete Marije na gori dve voščeni sveči, težki po eno libro, in dva zlatnika, v denarju 765 krajcarjev za vsak zlatnik, ali namesto teh dveh zlatnikov en star pšenice goriške mere po izbiri tega presvetlega gospoda in njegovih dedičev. To je treba izročiti in oddati iz imetja in premoženja Svetega Križa, začeni leto in traja naj vedno s tem pristavkom samo, da so častiti redovniki navedene častitljive cerkve dolžni darovati sveto mašo trikrat na leto za srečno

življenje teh presvetlih plemenitih zakoncev in njihovih sinov, dokler bodo živeli, ter za večni pokoj njihovih duš po smrti in končno za zveličanje duš vseh živih in pokojnih te plemenite hiše od zdaj dalje ter za ohranitev gradu in premoženja, kakor je obljubil častiti oče Bonaventura Žbona, sedanji samostanski gvardijan, ki je to dolžnost sprejel zase in za svoje naslednike za zmeraj.

Svete maše bodo morali darovati dne 29. februarja, 5. marca in 11. aprila in na te dneve bodo ti presvetli gospodje in njih dediči in nasledniki vedno morali poslati prej navedene sveče z denarjem ali pšenico častitljivi cerkvi.

Navzoča sta gospoda Janez Jakob Vintana, Goričan, in gospod Oktavij Pavia iz Mantove, povabljeni in naprošeni priči. Janez Krstnik Corona, apostolski in cesarski notar, je naprošen napisal obe zgornji listini in vse lastnoročno uredil in overil s svojim dostavljenim uradnim znakom.

slika je ilustracija in ni povezana s tekstom.

To sta torej dve listini o ustanovnih mašah, naročenih v razdobju dveh let. Obe listini sta napisani na isto pergamentno stran in obe je napisal isti notar.

Svetogorski brat gvardijan Janez Baronius iz leta 1603 je umrl istega leta, dne 21. aprila. (Glej svetogorski nekrologij!)

V listini iz leta 1605 je navedeno, da je svetogorski gvardijan brat Bonaventura Žbona.

Ta je pozneje bil izvoljen za provinciala, to je predstojnika vseh bosansko-hrvaških frančiškanov, ki so jim pripadali tudi frančiškanski samostani v Sloveniji. Za časa te njegove službe so leta 1623 začeli zidati samostan zraven svetogorske cerkve in so ga dozidali leta 1627. Do tedaj so frančiškani na Sveti Gori bivali v hiši za duhovnike, ki je bila že pred njihovim prihodom na Sveto Goro sezidana tam, kjer zdaj stoji svetogorska gostilna. Grof Herman Attems je kupil leta 1605 od grofa Henrika Matije Thurna grad in gospostvo Sveti Križ na Vipavskem. Avstrijski nadvojvoda Karel ga je tedaj povzdignil v stan barona, da si je mogel uradno privzeti vzdevek »svetokriški« (PSBL, Attems). Tudi iz naše svetogorske listine je mogoče začititi, da mu je bilo pri srcu svetokriško gospostvo in grad. Listina pravi, da je grof Herman Attems izvzel svetogorsko cerkev iz obveznosti za davke in jo oprostil dajatev. Toda v resnici je samo spremenil plačevanje davka, ker je pri svojem izvzetku in svoji oprostitvi takoj pristavil, da morajo frančiškani na Sveti Gori vsako leto opraviti pet petih maš zanj in za njegovo družino. Tako so frančiškani tudi to, kar je cesarjevega, dajali Bogu kot nekaj božjega.

br. Pavel Kražnik OFM

Foto: br. Miran

Svetogorski venec

*Sinje morje, kraške goličave,
briške trte, grozdje iz Vipave,
pivške češplje in tolminske grive,
les trnovski in goriške njive
venec spletajo Ti, o Devica
svetogorska, Mati in Kraljica.*

*V vencu tem blesté se rože zlate,
ki z zaupanjem zro vedno nate,
zlivajo pred Tabo prošnje svoje
in odkrivajo duhovne boje,
da bi jim tolažbe nove dala
in za boj življenja okrepčala.*

*Kdo so, kdo so pač te rože zlate,
ki z zaupanjem zro vedno nate?
V vencu okrog Svete Gore tvoje
borno imajo domovje svoje
srca naša Tebi vedno zvesta,
božja Mati, Hčerka in Nevesta.*

Slavka Zorova

Sveta Gora - v času turških vojsk

Foto: Sveta Gora - pogled z zahodne strani (foto-arhiv)

Četudi nimamo nikakega poročila o turškem opustošenju Marijine cerkve na gori nad Solkanom, zanesljivo lahko sklepamo, da je bila tista starodavna cerkev v turških bojih oropana, opustošena in požgana in je pozneje kot razvalina popolnoma razpadla. Točka, kjer je cerkev stala, je bila zelo važna že kot razgledna točka; pomisliti pa moramo tudi, da je tam mimo nad Grgarjem bila najlažja možnost prehoda na Kanalsko, ker je bila tesna soška dolina med Solkanom in Plavami še brez prehodne ceste. Turki so vlekli s seboj velik tren

ropa in so morali za ta tren poiskati lažje prehodne in prevozne poti. Vemo iz farne kronike kanalske, da je šla še leta 1575 cesta, ki je vodila iz Gorice proti Kanalu, čez Grgar in so tam čez istega leta vozili nov zvon v Kanal. Če so torej prodirali posamezni jezdec ali manjši oddelki po tesni soški dolini, so se valile večje čete Turkov gotovo po Grgarski strani mimo Svete Gore in ob taki priliki so cerkev na gori obiskali in jo opustošili. V Grudnovi Zgodovini slovenskega naroda beremo: »Monštrance, kelihe, mašno obleko, knjige, oltarna

pregrinjala in druge cerkvene dragocenosti so Turki ugrabili; božje hiše so izpremenili v hleve, kjer so plesali in počenjali najostudnejše razuzdanosti.«

Da so bile v tistih časih turških navalov mnoge cerkve po naših krajih resnično porušene ali opustošene, nam priča kanalska farna kronika, ki je sicer precej nepopolna, pa nam omenja zgraditev cerkve na Gorenjem polju 1484 in posvečenje te cerkve 1491, posvečenje avške cerkve 1481, posvečenje cerkve v Levpi 1495. Te cerkve so bile opustošene od Turkov in na novo pozidane. Tu so omenjene le nekatere; prav gotovo je bilo porušenih še veliko drugih.

Iz tega opisa bomo lažje razumeli usodo Marijine cerkve na gori nad Solkanom. Četudi nimamo ohranjenega nobenega zgodovinskega sporočila, ki bi govorilo o opustošenju te starodavne cerkve, si lahko ustvarimo živo sliko tega opustošenja, ki je povzročilo, da je polagoma prišla ta cerkev pri ljudstvu popolnoma v pozabo tako da po Marijinem prikazanju leta 1539 in ob času zidanja nove cerkve leta 1541 že ni bilo več spomina na nekdanjo cerkev. Ker so zaradi grozovitih opustošenj imeli ljudje veliko dela z obnavljanjem domov in domačih cerkva in so tudi silno obubožali, je pač verjetno, da zato niso poskrbeli za obnovev Marijine cerkve na gori, ki jim je bila že nekoliko preveč oddaljena. Ko so starejši ljudje pomrli, so mlajši vedno bolj pozabljali na to cerkev. Razpadala je in naposled docela razpadla.

Da je stala na sedanji Sveti Gori Marijina cerkev že pred letom 1400, nam do-

volj jasno pričajo navedeni zgodovinski podatki prof. dr. Franca Kosa. Poleg teh podatkov pa nam je v dokaz tudi najdena marmornata plošča ob graditvi cerkve po prikazanju o kateri bomo še govorili.

Sedaj lahko z zanesljivostjo trdimo: Ta plošča je ostanek nekdanje Marijine cerkve na tem svetem kraju. Je starodavni spomenik, ki nam priča, da je bila ta gora že v davnini posvečena Mariji in da že tudi zato zasluži ime Sveta Gora. Ko postoji pobožni romar pred tem starodavnim spomenikom, naj se zaveda dejstva:

Že v starodavnih časih je stala na tem mestu Marijina cerkev.

Pred davnimi stoletji so tukaj pobožni domačini častili Kraljico nebeško in jo pozdravljali: »Ave! Zdrava Marija ...«

Turške grozote so tisto starodavno cerkev opustošile in porušile. Toda Marija je hotela, da jo tu častimo in prosimo mi-

losti. Vrnila se je ob prikazanju sem na svojo goro, zapovedala je, obnoviti od Turkov porušeno svetišče, ko je naročila Uršiki pastirici: »Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi!«

Tukaj na svoji Sveti Gori hoče vladati Svetogorska Kraljica s svojo milostjo in dobrotljivostjo. Prihajajmo k njej z zupanjem in ljubeznijo!

(Se nadaljuje.)

(Vir: Svetogorska Kraljica, 1938 - 1939)

Spomini ...

Romanje z Marijo na Sveto Goro po drugi svetovni vojni

Foto: arhiv

Bilo je tistega leta, ko je bila svetogorska podoba Božje Matere še v begunstvu. Zvedeli pa smo, da je bila prinesena na Kostanjevico pri Gorici in nato v Solkan, da je bila tam med svetim misijonom. Rečeno je bilo, da jo bodo v ponedeljek po misijonu nesli v njeno stalno bivališče na Sveti Gori.

Še ponoči smo se navsezgodaj iz našega zaselka Lovišče z veseljem napravili na božjo pot, da bomo spremljali Božjo Mater na Sveto Goro. Dve uri smo pešočili do železniške postaje Kanal in vprašali za vozni listek do Solkana. Toda na postaji nam tisti dan voznega listka do Solkana niso hoteli dati. Bilo je to ponoči, a mi smo potovali vseeno peš ob Soči do Solkana. Ob ranem jutru smo prišli v solkansko cerkev. Samo v klopih je bilo nekaj malega ljudi.

Ne gre mi iz spomina, kako sem bila trudna, ko sem se ustavila v cerkvi. Nisem mogla klečati na tleh, ne stati pokonci. Čevlji so me tiščali. Bili so mi tesni. Utrujenost je bila vedno večja. Ker iz spoštovanja v cerkvi nisem smela sestiti na tla, sem sklenila, da bom počakala samo tako dolgo, da poneso podobo Matere Marije na goro, potem pa takoj grem na postajo in se odpeljem domov.

Duhovniki so bili pripravljeni na procesijo, nosilnica s podobo je čakala, da jo dvignejo, v cerkvi je bilo le malo ljudi. Ko pa smo s podobo prišli iz cerkve, je povsod mrgolelo ljudstva, da so bili vsi prostori polni. Na vseh obrazih se je poznalo spoštovanje ob slovesnosti. Vsi so mirno čakali na odhod.

Jutranje svetlorumeno sonce je takoj objelo ves svetogorski hrib, da je bil ves pozlačen.

Meni pa je popolnoma izginila vsa trudnost, pozabila sem na svoj prejšnji sklep in zelo rada hodila z množico romarjev. Čeprav so duhovniki ukazovali, naj hodimo po dva in dva, je bila vsa cesta polna ljudi. Stalno so ponavljali, naj hodimo po dva in dva, a ni nič zaleglo. Za Sveto Goro pa se je na nebu pokazal bel oblak, kot bi bil moški plašč. Oblak se je širil in se začel prašiti, kot bi se kadila iz njega pšenična moka. Pomislili smo, da bo to dež. Oblačnost se je vedno bolj širila in dež je naraščal, a romarji smo bili brez dežnikov. Nič nismo mogli narediti, ampak smo morali pustiti, da nas moči.

Pol hriba smo že prehodili, ko me prešine misel: Marija, saj bi lahko ustavila ta dež, ker se toliko ljudstva moči na tvojem romanju. Ozrem se nazaj in vidim vse obraze v blaženi zadovoljni sreči. Rekla sem si: Če so vsi tako zadovoljni, zakaj bi jaz ne bila.

Ko smo prišli do cerkve, je ta bila tako polna, da smo ostali pred pragom. Naprej ni bilo mogoče iti, ker je bila cerkev prepolna. Slišali smo slovesno petje duhovnikov, ki so z močnim glasom peli psalme ali hvalnice. Nam, ki smo bili premočeni do kože ni kazalo drugega kot zapustiti Sveto Goro in iti domov. Po peturni hoji smo prišli domov premočeni, a zdravi in srečni.

Čevelj na eni nogi se mi je tako pokvaril, da se je opetnica posedla prav do dna. Čeprav je bil nizki čevelj in popolnoma nov, se je pri hoji slišalo: hlip, hlap. Toda to je bilo šele pri povratku s Svete Gore in hodile smo skupaj samo štiri iz Lovišča. Meni je bilo seveda težko, ker so moji čevlji bili novi in sem imela samo te. Kupljeni so bili pol na bone, pol za denar. Po vojni se ni dalo nič kupiti, ker trgovine niso imele zalog in tudi kmečki ljudje nismo

imeli kaj prodati, da bi dobili bone. Tega sem se zavedala, ko sem hodila s pokvarjenim čevljem domov in vsak hlip, hlap mi je odmeval pri srcu. Pa to mi ni preprečilo občutka sreče, ker smo to romanje opravili. Za moj čevelj tudi noben človek ni vedel razen naših doma.

Ne vem, kdaj je bilo, gotovo pozneje, ko sem šla v Gorico, kjer je pri naši teti stanovala neka gospodična srednjih let, ki mi ponodila, naj pomerim njen čevelj. Bil je prav za mojo nogo. In mi je kar podarila tiste čevlje. Vsa srečna sem se ji zahvalila, pa tudi vprašala sem jo, koliko ji dolgujem. Pa mi reče: »Nič nisi dolžna zanje.« Bila sem na vso moč presenečena in sramovala sem se svoje revščine, ki je sama nisem bila kriva. Povem, da mi je duša od veselja pela s srcem vred. Ko sem šla mimo cerkve, sem stopila vanjo in se zahvalila Božji Materi za to dobroto.

Veste, koliko čevljev mi je leto za letom darovala omenjena gospodična celih dvajset let. In še bi mi jih bila darovala, če je ne bi bil avto povozil. Tako je bila poškodovana, da osem mesecev ni vstala s postelje. Nihala je med življenjem in smrtjo. Umrta je. Jaz pa se je spominjam vsak večer z molitvijo. Dokler živim, se je bom hvaležno spominjala.

Trdno sem prepričana, da mi je to dobroto izprosila svetogorska Božja Mati. Zato ji bodi hvala, tisočkrat hvala.

Hvaležna *Marija Bajt*

Lovišče, 25. marca 1980.

Opomba. Romarica Marija Bajt je svoje romarske spomine napisala svojemu župniku Jožku Kraglju, on pa jih je ponudil Svetogorski Kraljici. Za objavo jih je jezikovno uredil in pripravil brat Pavel Krajnik.

In memoriam ...

Ljubinica Fürst je žena znamenitega arhitekta Danila Fürsta, predstavnika generacije slovenskih arhitektov, ki so se po študiju pri Plečniku podali na samostojno ustvarjalno pot sredi tridesetih let.

Po njegovih načrtih je prenovljena kapela prikazanja.

Foto: družinski arhiv

† *Ljubinica Fürst roj. Leskovar*

Ko smo v teh dneh praznovali materinski dan, sem nehote pomislil na gospo Ljubinico in na to, da se od nje poslavljamo v dneh praznovanja materinstva, saj je bila pokojna Ljubinica z vsem srcem in dušo, z vsem svojim časom in močmi mati in to z ljubeznijo, kakor da so ji ob njenem rojstvu njeni številni bratje in sestre kar prerokovali, ko so ji izbrali ime Ljubinica: njeno življenje in njen poklic bo ljubezen, kar je z vso odgovornostjo, dostojanstvom in velikodušnostjo opravljala.

Ob včerajšnjem prazniku Marijinega oznanjenja sem hkrati pomislil na nebeško mater Marijo in si predstavljal, kako se srečujejo z njo naše matere ob smrti, kako skupaj z njo pokramljajo o svojih otrocih, o opravljenem delu, o možeh, o družinah – in kako si lahko predstavljam, kako sta se srečali mama Ljubinica in Mati Marija in ugotavljali sorodnost njunih življenjskih poti na zemlji, sorodnost tako v ljubezni kakor v križu:

☞ kakor je bila Marija iz kraljevskega Davidovega rodu, tako je bila Ljubinica iz plemenitega županovega rodu in kakor velja, da plemenite ljudi krasi skromnost, milina in smisel za služenje, tako lahko trdimo, da so Ljubinico krasile prav te vrline: bila je plemenita, ponosna in močna levinja, ki je vse to pretapljala v ljubezen in služenje.

☞ kakor je Marija vso svojo življenjsko kariero posvetila sveti družini, tako se je Ljubinica potem, ko je na Dunaju diplomirala kot solo pevka, odpovedala odru slave in časti in si izbrala najpristnejši oder ljubezni – družino, sprejela najodličnejšo vlogo zveste žene in ljubeče matere, ter v njej s svojim dolgim, darovanim življenjem odpela pet velikih arij: arijo zakonskega življenja z možem Danilom in potem štiri ljubezenske arije za svoje sinove Boštjana, Janeza, Miha in Jožeta in končno na kalvarijskem griču starosti odpela tudi svoj Requiem aeternam;

z gotovostjo sta se z nebeško Materjo prepoznali v begu v Egipt, saj se je morala Ljubinica z možem in potem tudi z otroki večkrat seliti iz Maribora na Bled, pa v Kidričevo, pa zopet na Bled in v Ljubljano, okušati odsotnost moža in skrb za sinove;

prepoznali sta se lahko z nebeško Materjo tudi v največji bolečini, ki lahko prizadene materino srce, Pieta` z mrtvim sinom v naročju – pokojna mama Ljubinica je to doživela kar dvakrat;

kakor se je Marija veselila in zbirala okoli sebe prvo občestvo Cerkve, tako je Ljubinica zbirala in se veselila občestva svoje širše družine z enajstimi vnuki in štirimi pravnuki, ki so jo prekrstili v Momo in ji kljub mnogim preskušnjam in trpljenju še zmeraj uspeli priklicati nasmeh na usta;

Ljubinica se je lahko pred Materjo Božjo pohvalila, čeprav tega nikoli ni počela, kako je trdno stala možu Danilu ob strani: kakor nevsiljivo pomladno sonce, ki kliče kali življenja, tako je s svojo tiho prisotnostjo, ljubeznijo, zanesljivostjo in redom navdihovala ustvarjanje možu arhitektu in mu dajal moč, kakor tudi svojim sinovom pri njihovem odraščanju in študiju;

vera je seveda prevelika skrivnost, da bi jo lahko presojali pri posamezniku, toda življenje pokojen Ljubinice in njen odnos do svetišča nam govori, da je zajemala iz Boga in iz zaupanja vanj, da je božjo ljubezen skozi sebe pretakala v ljudi, da je njena vera vseskozi preraščala v življenje ljubezni.

Pesnik Vienillot je zapisal:

»Kadar umrem, tedaj ne recite, zaspal je in sanja.

Temveč recite: prebudil se je in sedaj gleda to, o čemer je sanjal!«

Tako tudi mi upamo, da se je sedaj pokojna mama Ljubinica prebudila v tisto resničnost, ki jo je v tem življenju z ljubeznijo gradila, prebudila v resničnost, kjer ni več staranja in bolečine, v resničnost svojih dveh pokojnih sinov Janeza in Miha in svojih pokojnih bratov in sester, v resničnost, kamor tudi mi sami hitimo za njo, zato upamo, da lahko tudi nanjo naobrremo Jezusove besede: »Odhajam, da vam prostor pripravim, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz!«

p. Paule Jakob
Ljubljana Žale, 26.03.2004

Iskreno se Vam zahvaljujem za izkazano sočutje ob boleči izgubi moje Ljubinice!

Danilo Fürst

Kapela prikazanja, bratje frančiškani v molitvi

Foto: br. Miran

Prišli so k svetogorski

Božji Materi ...

Marec

6. Romarji iz župnije Latisana pri Vidmu (Udine).
7. Procesija križevega pota s Prevala.
12. Študentje in študentke iz Ljubljane k duhovni obnovi v Domu Tau.
13. Društvo podeželske mladine iz Ivančne Gorice.
14. Procesija križevega pota s Prevala. Romarji iz župnije Renče, nekaj izmed njih peš.
19. Sestre klarise iz Gorice.
20. Romarji iz župnije Rakovnik v Ljubljani. Romarji, okoli 50, ob 50-letnici Cvetke Vodopivec.
21. Procesija križevega pota s Prevala.
25. Pogrebna maša za pok. prof. Viktorja Nemca.
28. Procesija križevega pota s Prevala.

April

3. Grgarci po svojem priključku k Romarski poti treh svetišč. Priključek je v Grgarju blagoslovil škof Metod Pirih. Društvo invalidov Vrhnika. Pripravniki na birmo iz župnije Šmartno pod Šmarno goro. Pripravljali so se v Domu Tau.
4. Velika procesija križevega pota s Prevala.
12. Italijanski romarji iz Trsta. Izletniki iz Idrije.
17. Pripravniki na birmo iz župnije Kamnje. Izletniki iz Juršincev. Izletniki iz Novega mesta. Izletniki iz Maribora. Dijaki in profesorji tehniških šol v Sloveniji. Pripravniki na birmo iz župnije Šembid (Podnanos). Pripravljali so se v Domu Tau.
18. Župnijsko romanje od Kristusa Odrešenika v Novi Gorici.
23. Zdravniki iz Ljubljane. Društvo kmečkih žena iz Kranja in Naklega.

24. Romarji iz župnije Bežigrad v Ljubljani.
25. Župnijsko romanje iz Šempetra pri Gorici. Otroci iz župnije Prvačina Pripravljali so se na birmo v Domu Tau. Dekanijsko romanje iz Ilirske Bistrice.
27. Romarji iz župnij Bukovščica in Mirna Peč.
29. Angleške gospe v spremstvu slovenskega vodiča.

Maj

2. Župnijsko romanje iz Kromberka.
3. Redovnice manjše sestre Marije Brezmađežne z Brezj.
7. Pričevalke, ki so osebno poznale božjega služabnika Jakoba Ukmarja. Njihovo pričevanje je v samostanski kapeli snemala italijanska televizija.
8. Romarji iz župnije Hajdina pri Ptuj. Skupina invalidnih otrok iz Kranja. Romarji iz župnije Šlovrenc v Goriških Brdih, prišli peš.
9. Župnijska romanja iz Solkana, Šempasa in Vogrskega ter iz Vrtojbe. Redovnice hčere Marije Pomočnice iz Padove. Izletniki iz Trsta.
11. Rekreativke iz Mozirja in nekaj tudi iz Nazarij.
12. Misijonar Pavle Bajec s Slonokoščene obale v Afriki je poročil tukaj neka zaročenca.
14. Izletniki iz kraja Asti v Italiji.
15. Romarji iz župnije Kozje. Izletniki iz Braslovč s svojim županom. Romarji iz Stare in Nove Oselice, prišli peš. Izletniki iz Maribora.
16. Društvo slovenskih izobražencev iz Slovenije, Trsta in avstrijske Koroške. Župnijsko romanje iz Črnič in Batuj.
18. Dva postulanta za vstop v red manjših bratov iz Krmina (Cormons) z bratom Darijem Jekičem.
19. Romarji iz župnije Voltaleazzo v Padovi. Romarji iz župnije Cassola iz Vicenze.
20. Romarji iz župnije San Lorenzo v Pordenone.

22. Zlatoporočenca Cvetko in Pavla Lazar iz župnije Kal nad Kanalom. Vojaški kurat je poročil zaročenca Bratuž – Curk, orglanje in petje.
23. Romarji iz župnije San Martino Salt di Pavoletto, Udine. Romanje obeh Goric z nadškofom Dinom De Antoni in Metodom Pirihom.
24. Romarji iz župnije Štandrež pri Gorici.
25. Romarji iz župnije Cussignacco, Udine, pel Desiderio Bressan iz Vidma (Udine).
26. Izletniki Tretje univerze iz Maribora.
27. Bratje kapucini iz Vipavskega Križa, duhovna obnova.
28. Dr. Janez Arnež s svojo ženo in dva Slovenca iz Argentine. Slovenci, izletniki, iz Avstralije.
29. Dekanijsko romanje iz Kobarida. Romarji iz župnije Leonacco Tricesimo, Udine. Romarji iz Tolmina in z Mosta na Soči.
30. Prvoobhajanci iz župnije Kapela na Kostanjevici v Novi Gorici. Letošnji odrasli krščenci iz severne Primorske. Romarji iz župnije Gradisca (Gradiška).
31. Trnovski župnik iz Ljubljane Tone Kompare in pet romarjev.

Junij

2. Duhovniki iz dekanije Šenčur. Centro Volontari della Sofferenza, Trieste. Duhovniki iz dekanije Zagorje ob Savi. Italijanski izletniki z avtobusom.
3. Romarji iz župnije S. Pio X, Trieste (Trst).
4. Izletniki iz podjetja Unior v Zrečah.
5. Otroci, bralci veroučne revije Mavrica. Družina Mirjam Behek iz Ljubljane. Romarji iz župnije Cirkovci. Prizadeti otroci iz okolice Kamnika. Člani Karitas iz Ljubljane s trnovskim župnikom Tonetom Kompare.
6. Romarji iz župnij Podraga in Vipava z župnikom Bogdanom Vidmarjem. Romanje iz župnij Čepovan, Lokovec, Grgar, Bate, Trnovo, Banjšice in Ravnica. Romarji iz župnije Osek na Vipavskem.
7. Manjše sestre Marije Brezmadežne z Brezj.
8. Romarji iz župnije Šentjur pri Celju.
9. Upokojenci iz Kamnika in okolice.
12. Romarji iz župnije Sv. Cecilija v Celju. Romarji iz župnije v mestu Belluno. Romarji iz župnije Izlake pri Zagorju/Savi. Izletniki s podjetjem Kompas iz Ljubljane. Pripravniki na birmo iz župnije Tomaj. Pripravljali so se v Domu Tau. Manjše sestre Marije Brezmadežne z vrhovno predstojnico Maria E. Patrizi.
13. Romarji iz župnij Deskle, Plave, Gorenje Polje, prišli peš. Župnijsko romanje iz Dornberka. Misijonar Ivan Oballe iz škofije Udine (Videm). Brat provincial dr. Viktor Papež iz Ljubljane maševal za sprejem manjših sester Marije Brezmadežne na Sveti Gori.
15. Romarji iz župnije Rojan v Trstu s škofovim vikarjem za Slovence msgr. Francem Vončina in štomaškim župnikom Brankom Rudežem.
16. Člani Društva onkoloških bolnikov Koper. Novogoriška molitvena skupina Kristusa Odršenika za sklep veroučnega leta. Arhitekt Danilo Fürst iz Ljubljane, na invalidskem vozičku.
18. Bolni duhovnik Silvo Leban iz ž. Drežnica.
19. Romarji iz župnije Ig. Romarji iz župnije Col, prišli peš.
20. Romarska procesija iz župnij Kanal, Ročinj, Avče in Levpa za nedeljo kronanico. Romarji iz župnij Volle Cadore in Valle Venar v mestu Belluno. Dekanijsko romanje Postojna. Zakonci s srečanj v Domu Tau.
- 21.-26. Duhovne vaje za bogoslovce pred diakonskim posvečenjem, voditelj škof Metod.
23. Fr. Noel Faith OFM iz Avstralije.
25. Župnijsko romanje iz Idrije. Romarji iz župnije Šmarješke Toplice. Romarji iz župnije Prečna pri Novem mestu. Skupina mladih s kolesi iz Kopra.
26. Romanje marijanskega gibanja iz vse Slovenije.
28. Frančiškanski brat laik iz Ligurije v Italiji.
29. Izletniki Nemci in Slovenci z avstrijske Koroške. Škof Metod Pirih posvetil enega diakona in tri novomašnike v baziliki, polni romarjev.

Kazalo

- 2 Posvetilna molitev božji materi Mariji
3 Pismo svetogorski Kraljici
4 Marija vodi k Jezusu
Izaija
6 Aktualno na Sveti Gori
*17. romanje obeh Goric:
Marija, naše upanje*
10 *Sveta Gora - izvir sožitja*
12 *Manjše sestre Marije Brezmadežne*
13 *Škofovo pismo ob prihodu sestr*
14 *Za lepoto in urejenost*
15 *Grgar v projektih treh svetišč
Pri Mariji smo povsod doma*
16 *Diakonsko in mašniško posvečenje*
18 Vnebovzete blažene Device Marije
20 Svetogorski Kraljici
22 Svetogorske listine
Cesarjevo in božje na Sveti Gori
23 Svetogorski venec
26 Iz svetogorske zgodovine
Sveta Gora v času turških vojsk
28 Spomini ...
*Romanje z Marijo na Sveto Goro
po drugi svetovni vojni*
30 In memoriam ...
Ljubinica Fürst roj. Leskovar
32 Prišli so k svetogorski Božji Materi
34 Dobro je vedeti ...
35 Kotichek resnice - brez rokavice
Je vse narava

Dobro je vedeti ...

Svete maše

Ob nedeljah in praznikih:
ob 8.00, 10.00, 11.30 in 16. uri.
Ob delavnikih:
od 1. maja do 1. novembra ob 17. uri.

Vsako prvo nedeljo v mesecu ob 15. uri:
molitev za nove duhovne in redovne
poklice.

Skupine, ki nimajo svojega duhovnika
in želijo imeti sveto mašo, naj pokliče-
jo po telefonu (05) 330 40 20. Sporoči-
jo naj datum in uro, ko bi želeli imeti
službo božjo.

Spovedovanje

Vedno pred sveto mašo in med njo.
Od 7.45 do 12.00 in
od 14.30 do 17.00
Izven tega časa pozvonite na samo-
stanski zvonec.

Marijanski muzej

je odprt ob sobotah in nedeljah
od 9.00 do 17.00
pozimi (od 1. novembra do 1. aprila)
je zaprt.

Naš naslov

Frančiškanski samostan Sveta Gora
Skalniška cesta 17
5250 Solkan
tel: 05/330 40 20
fax: 05/330 40 38

Svetogorska **Kraljica**

Glasilo prijateljev Svete Gore

Izdaja: Frančiškanski samostan Sveta Gora, 5250 Solkan
v sodelovanju z založbo Brat Frančišek
Ureja: uredniški odbor
Odgovorni urednik: p. Pashal Gorjup, OFM
Oblikovanje: br. Dragan Vampola
Tisk: Tiskarna Pleško, Ljubljana

Izhaja s cerkvenim dovoljenjem v 6.000 izvodih

ISSN 1581-7342

Kotiček resnice - brez rokavice

Je vse narava

Prosim, povej mi, ali ima ta narava pamet ali nima pameti.

1. »Ne, nima pameti!«

Čudno! Kako je to, da je pa tako pametno narejena?

Poglej: žejen si – imaš vodo, da si ugasiš žejo. Lačen si – s kruhom, z jedjo se nasitiš.

Mraz je – v drveh, v premogu je shranjena gorkota, zakuriš, pa dobiš gorkoto. Kako pripravna shramba! Itd.

Ali glej, kako je ena in ista stvar porabna za več namenov.

Vzemimo vodo. Gasi ti žejo, čisti te in umiva, goni mlinska kolesa, nosi ladje, daje luč in gasi ogenj, zlepi pesek in cement v močne skale. Če jo denes nad ogenj, ti zmehča jed, če jo denes na mraz, se strdi v led in ti ohranja polati v ledenicah jed in pijačo, da se ne pokvari. Dvigne se v zrak kot droban hlap, da se zemlja osuši – in zopet pada na zemljo v kapljah, da napoji zemljo in rastline. Itd.

Pa to je le drobček v veliki uredbi narave. Premišljuj tudi druge stvari, povsod boš videl veliko smotrnost ... In vse to naj bi bilo narejeno brez pameti? Kar tako tjavendan? Veš, da ni mogoče, da bi kolesca v uri kar tako skupaj priletela in nam pravilno kazala ure, minute in sekunde. Kako pa naj bo red v vesoljni naravi brez pameti, ki je vse tako čudovito smotrno uredila?

2. »Seveda, narava je modro urejena.«

Dobro, da to priznaš. Ker je pametna uredba, mora nekje biti pamet, ki je to uredila oz. ureja.

Kje pa je ta pamet? V soncu? V zraku? V ognju? V kamnju?

Kje? Povsod? Tedaj je vsak kamenček živ in pameten! Pamet

je namreč izraz življenja in more biti le v živem bitju.

3. Je Pamet – pa je zunaj narave. V lepo urejeni hiši ne boš iskal pameti v stenah, mizah, stolah in vseh mogočih predmetih, ampak veš, da je bil nekdo, ki je vse to prej premislil in nato po načrtu naredil in uredil. Ta nekdo mora pač biti pametno bitje: človek, gospodar, gospodinja!

Pri uredbi narave pa je to pametno bitje: Bog.

4. Dovoli, da ti povem, zakaj ti praviš: »Vse je narava.« Zato, ker misliš, da tako uideš pametnemu Bitju, ki bi mu bil odgovoren. Odgovoren mu pa nočeš biti, ker hočeš živeti po svojih nasladah in strasteh.

5. Newton, največji zvezdoslovec vseh časov, se je vselej odkril, kadar je imenoval ali slišal imenovati Boga. V neki svoji knjigi piše: »Človek, ki ne priznava Boga, je norec, ki zasluži, da bi ga zaprli.« (Seigerschmid, Pamet in vera II 15).

6. Nebo oznanja božjo slavo in nebes oznanja dela njegovih rok (Ps. 18,2).

Vprašaj vendar živali, da te poučijo, in ptice pod nebom, da ti oznanijo.

Poprôsi zemljo, da te pouči, in ribe v morju ti bodo povedale.

Katera izmed vseh teh ne ve, da je to naredila GOSPODOVA roka?

(Job 12,7-9)

Zdrava Marija!

*Zdrava, Marija, biser neba!
Zdrava, Marija, blagor sveta!
Zdrava, Marija, mila Gospa!
Zdrava, Marija, balzam srca!
Zdrava, Marija, up naš, naš raj!
Zdrava, Marija, na vekomaj!*

*Zdrava, Marija, sveta vsekdar!
Zdrava, Marija, čednosti čar!
Zdrava, Marija, vernih src žar!
Zdrava, Marija, božji nam dar!
Zdrava, Marija, angelov slaj!
Zdrava, Marija, na vekomaj!*

Vuga Alojzij

